

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 2 februari 2018
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2017/0332 (COD)

5846/18
ADD 2

ENV 59
SAN 50
CONSOM 24
CODEC 134

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	1 februari 2018
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
Nr. Comdoc.:	SWD(2017) 448 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING <i>bij</i> Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (herschikking)

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2017) 448 final.

Bijlage: SWD(2017) 448 final

Brussel, 1.2.2018
SWD(2017) 448 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

Voorstel voor een

**Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de kwaliteit van voor
menselijke consumptie bestemd water (herschikking)**

{COM(2017) 753 final} - {SWD(2017) 449 final} - {SWD(2017) 451 final}

Samenvatting
Effectbeoordeling inzake een herziene drinkwaterrichtlijn (Richtlijn 98/83/EG)
A. Behoeftte aan actie
Waarom? Wat is het probleem?
Veilig drinkwater is van essentieel belang voor de volksgezondheid en het welzijn. Verontreiniging of tekorten leiden tot hoge sociale en economische kosten. De Refit-evaluatie van Richtlijn 98/83/EG, een follow-upactie na het eerste Europese burgerinitiatief (EBI) Right2Water, bevestigde dat deze richtlijn haar doel, het beschermen van de volksgezondheid tegen de schadelijke gevolgen van verontreiniging van het kraanwater, bereikt. Bij de evaluatie en de raadplegingen van de belanghebbenden, en door de Rekenkamer, zijn echter vijf probleemgebieden aangewezen: 1) verouderde kwaliteitsnormen; 2) verouderde benadering; 3) flexibiliteit met betrekking tot bepalingen voor materialen die in contact komen met drinkwater, leidende tot een belemmering voor de interne markt; 4) gebrek aan transparantie en aan toegang tot actuele informatie voor consumenten, en te ingewikkelde verslaglegging; 5) volgens het burgerinitiatief hebben ongeveer 2 miljoen mensen geen toegang tot kraanwater.
Wat moet met dit initiatief worden bereikt?
Het doel van het initiatief is de duurzame levering van drinkwater van hoge kwaliteit voor de komende decennia te waarborgen door de drinkwaterrichtlijn te moderniseren.
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?
De bescherming van de volksgezondheid en het milieu, het wegnemen van belemmeringen voor de interne markt, een betere toegang tot water en een duurzaam beheer van de watervoorziening kunnen onvoldoende door de lidstaten alleen worden verwezenlijkt. De burgers, de lidstaten en het bedrijfsleven zijn afhankelijk van gemeenschappelijke en bijgewerkte kwaliteitsnormen voor drinkwater voor de hele EU.
B. Oplossingen
Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsmaatregelen zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?
Op basis van de in de effectbeoordeling geïdentificeerde opties zijn twee pakketten met beleidsmaatregelen onderzocht, die beide voorzien in 1) een uitgebreide en bijgewerkte lijst van parameters; 2) bevorderen van een op risico's gebaseerde benadering; 3) wegnemen van belemmeringen van de interne markt met betrekking tot producten die in contact komen met drinkwater; 4) het verstrekken van SMART-informatie aan consumenten en meer gerichte verslagleggingsverplichtingen. Het tweede pakket voorziet daarnaast ook in 5) het verbeteren en bevorderen van de toegang tot drinkwater. Beide voorkeurspakketten met beleidsmaatregelen stemmen het best overeen met de algemene doelstelling van het initiatief, aangezien zij de synergie tussen een uitgebreide lijst van parameters en de volledige toepassing van een op risico's gebaseerde benadering benutten, zodat de positieve effecten voor de gezondheid worden gemaximaliseerd terwijl tegelijkertijd de kosten worden vermindert. Het tweede pakket heeft meer rechtstreeks betrekking op de „toegang tot water”, zoals aan de orde gesteld in het EBI „Right2Water”, en omvat de verplichting de toegang tot veilig water voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen te waarborgen
Wie steunt welke optie?
De waterleveranciers en de autoriteiten hebben krachtig gepleit voor een uitgebreide en bijgewerkte lijst van parameters en voor de invoering van de op risico's gebaseerde benadering. Het wegnemen van belemmeringen van de interne markt werd sterk gesteund door de industrie, de consumenten en de autoriteiten. De consumenten hebben zich uitgesproken voor meer transparantie en een betere toegang tot water voor iedereen. Een deel van de waterbedrijven was niet overtuigd van de behoefte aan een betere toegang tot SMART-informatie. De sector voor gebotteld water was het niet eens met het gebruik van de consumptie van water in flessen als indicator voor het vertrouwen van de burgers in het kraanwater.
C. Effecten van de voorkeursoptie
Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders van de belangrijkste opties)?
Beide voorkeurspakketten zouden zorgen voor de duurzame voorziening met drinkwater van hoge kwaliteit. De invoering van de volledige op risico's gebaseerde benadering zou de samenhang met ander beleid, zoals de kaderrichtlijn water, verbeteren en een betere identificatie van potentiële verontreinigingsbronnen mogelijk maken, om aldus de risico's te verkleinen en daarmee de inspanningen op het gebied van behandeling en controle beter toe te spitsen. Met beide pakketten zou de groep van 20 miljoen mensen in de EU waarvan de gezondheid momenteel mogelijk in gevaar is worden teruggebracht tot tussen de 4,7 en 4,1 miljoen mensen.

Het risico van eventuele marginale effecten op lange termijn en de daarmee samenhangende kosten voor de gezondheidszorg zouden ook worden verminderd. Meer transparantie op het gebied van de watervoorziening zou consumenten meer macht geven om aanbieders ertoe te bewegen voor een hulpbronnenefficiënte dienstverlening te zorgen. Het vertrouwen in het kraanwater zou worden verbeterd, met bijkomende positieve sociale en milieueffecten: vermindering van de consumptie van gebotteld water met ongeveer 17 % (ten opzichte van 2015), hetgeen leidt tot lagere broeikasgasemissies en minder vervuiling met plastic. De rapportagelast zou worden verminderd door alleen nog te vereisen dat essentiële informatie (overschrijdingen, incidenten) aan de Commissie doorgegeven moet worden.
Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders die van de belangrijkste opties)?
De huidige jaarlijkse kosten van de drinkwatersector bedragen 46,3 miljard EUR en zullen naar verwachting stijgen tot 47,9 miljard EUR in 2050. De aanzienlijke gezondheidsvoordelen van een veiligere drinkwatervoorziening brengen slechts geringe extra kosten met zich mee. De pakketten zullen resulteren in extra aanloopkosten van naar schatting tussen de 5,9 miljard EUR en 7,3 miljard EUR¹. De werkgelegenheid in de sector watervoorziening zou met tussen de 17 000 en 26 000 voltijdequivalenten (VTE) toenemen, maar zou met 9 000 VTE dalen in het basisscenario. De kosten zouden voornamelijk worden doorberekend aan de consument, maar financiering door de EU of op grond van nationaal beleid zou deze effecten kunnen verzachten. Wat de betaalbaarheid betreft, zullen de pakketten leiden tot een lichte stijging van de gezinsuitgaven aan waterdiensten, van 0,73 % naar tussen de 0,75 % en 0,76 % van het gemiddelde gezinsinkomen. De gemiddelde kosten per huishouden, voor 2015 geschat op 229 EUR, zouden daarmee met tussen de 7,90 en 10,40 EUR per jaar toenemen. Aangezien de lidstaten over een beoordelingsmarge beschikken (bv. voor het verstrekken van subsidies), zouden de daadwerkelijke kosten waarschijnlijk lager liggen. Ook kan een geringere consumptie van water in flessen de huishoudens helpen de kosten met ongeveer 600 miljoen EUR te compenseren.
Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kmo's en micro-ondernemingen?
De waterleveranciers zouden de meeste gevolgen ondervinden.. Het onderscheid tussen kleine en grote leveranciers zal worden gehandhaafd en verfijnd. Met name zullen de kleinere leveranciers profiteren van een vereenvoudigde en gefaseerde toepassing van de op risico's gebaseerde benadering. In het algemeen kunnen alle wijzigingen extra werkgelegenheid opleveren. De pakketten zullen gunstig zijn voor kmo's in de behandelings- en analysesector (de secundaire gevolgen voor de werkgelegenheid kunnen oplopen tot 1 000 extra banen). Tegenover de geringe negatieve potentiële gevolgen voor de sector voor gebotteld water staan de positieve effecten die worden verwacht voor de sector industriële producten en materialen, kmo's, markttoegang en innovatie en in de ICT-sector.
Zijn er significante effecten voor de nationale begrotingen en overheden?
De modernisering van bestaande en goed geïmplementeerde wetgeving zal slechts beperkte gevolgen voor nationale begrotingen en overheden hebben. De belangrijkste gevolgen voor de autoriteiten betreffen een verlichting van de administratieve lasten dankzij vereenvoudigde verslaglegging (0,35 miljoen EUR minder aan operationele kosten). De lidstaten zullen de wettekst om moeten zetten en zouden specifieke nationale risicobeoordelingsplannen en/of richtsnoeren, alsook opleidingen, kunnen ontwikkelen.
Zijn er nog andere significante effecten?
De jaarlijkse kostenbesparingen in verband met de vermindering van de belemmeringen van de interne markt worden op 669 miljoen EUR geraamd, maar die besparingen gaan gepaard met mogelijke verliezen aan de kant van bepaalde nationale productgoedkeuringsinstanties. De in het tweede pakket opgenomen bepalingen zullen bijdragen tot een betere toegang tot water (duurzameontwikkelingsdoelstelling 6).
D. Opvolging
Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?
Uiterlijk 12 jaar na de omzettingsdatum zal de Commissie een evaluatie van de richtlijn uitvoeren. De herzieningsclausules voor regelmatige aanpassing van de technische bijlagen aan de wetenschappelijke vooruitgang zullen worden gehandhaafd.

¹ Het verschil in jaarlijkse exploitatiekosten tussen de twee pakketten met beleidsmaatregelen wordt als te verwaarlozen beschouwd.